

VENDIM
Nr. 369, datë 26.12.2023

MBI CAKTIMIN E ROLIT TË AGJENTIT TË TRANSFERIMIT (*SHIPPING AGENT*) PËR BASHKIMIN E TREGJEVE TË ENERGJISË ELEKTRIKE SHQIPËRI-KOSOVË

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; neneve 5, germa “k”, dhe 6, germa “k”, të “Rregullores së kërkesave dhe procedurave për përcaktimin e operatorit të emëruar të tregut të energjisë elektrike (NEMO)”, si dhe rolet e përgjegjësitë e NEMO-s dhe Operatorit të Sistemit të Transmetimit të Energjisë në tregun e bashkuar miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 40, datë 6.3.2020, si dhe nenit 15 të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 26.12.2023, pasi shqyrtoi relacionin me nr. 2305/11 prot., datë 21.12.2023, të përgatitur nga drejtoritë teknike “Mbi caktimin e rolit të Agjentit të Transferimit (*Shipping Agent*) për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike Shqipëri–Kosovë”,

konstatoi se:

- ALPEX sh.a., nëpërmjet shkresës nr. 400 prot., datë 10.11.2023, të protokolluar në ERE me nr. 2408 prot., datë 15.11.2023, ka depozituar kërkesën me lëndë: “Mbi caktimin e rolit të Agjentit të Transferimit (*Shipping Agent*) për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe Kosovës”.

- ERE, me qëllim realizimin e procesit të konsultimit publik të kërkesës së parashtruar nga ALPEX sh.a., për caktimin e rolit të agjentit të transferimit (*Shipping Agent*) për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike Shqipëri–Kosovë, ka realizuar publikimin në faqen zyrtare të internetit të ERE-s në rubrikën konsultime në datën 17.11.2023.

- Në këtë proces konsultimi OST sh.a. nëpërmjet shkresës nr. 6116 prot., datë 30.11.2023, protokolluar në ERE me nr. 2408/1 prot., datë 4.12.2023, me lëndë: “Në lidhje me kërkesën e ALPEX për caktimin e rolit të Agjentit të Transferimit (*Shipping Agent*) për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike Shqipëri–Kosovë”, shprehet se: “Nisur dhe nga eksperiencia e vendeve evropiane, sikurse e ka përmendur ALPEX sh.a. në shkresën e saj, kjo kërkesë ka mbështetjen e plotë të OST sh.a., e cila shprehet dakord me marrjen e këtij roli nga ana e ALPEX sh.a., për bashkimin e tregjeve të energjisë Shqipëri–Kosovë”.

- ERE, Rregullatori i Kosovës (ZRRE), si dhe operatorët respektivë të rrjetit të transmetimit OST sh.a. dhe KOSTT, në datën 21.10.2021, kanë nënshkruar marrëveshjen kornizë “Mbi bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe të Kosovës”.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 347, datë 27.12.2022, vendosi miratimin e Rregullave të Tregut të Energjisë elektrike (rregullat e ALPEX-it, përkufizimet, procedura e tregtimit, si dhe procedura e klerimit dhe të shlyerjes). Këto rregulla janë miratuar njëkohësisht dhe nga Rregullatori i Kosovës (ZRRE), pasi shërbejnë për operimin e ALPEX-it në të dyja vendet.

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 228, datë 17.7.2023, vendosi përcaktimin e ALPEX sh.a., si operator i emëruar i tregut të energjisë elektrike në tregun e bashkuar të Shqipërisë dhe të Kosovës, nëpërmjet një vendimarrjeje të përbashkët të të dy rregullatorëve të Shqipërisë (ERE) dhe Kosovës (ZRRE). Bursa Shqiptare e Energjisë Elektrike – ALPEX sh.a. është një shoqëri aksionare, në bashkëpronësi të operatorëve të sistemeve të transmetimit të Shqipërisë (OST sh.a.) dhe Kosovës (KOSTT).

- Bordi i Rregullatorëve të Komunitetit të Energjisë (ECRB), në rekomandimin e mbledhjes së datës 24.4.2019, ndër të tjera, në pikën 1, germa “c”, rekomandon si vijon: Për sa i takon rolit të

Agjentit Transferues, rregullorja CACM vlerëson: Zakonisht agjentë transferimi janë NEMO, por është, gjithashtu, e mundur që OST-të ta kryejnë këtë aktivitet në përputhje me nenin 8 (I) të Rregullores CACM. Për më tepër, në përputhje me nenin 68 (6) të rregullores CACM, një agjent Transferimi mund të veprojë si kundër palë ndërmjet palëve të ndryshme qendrore për shkëmbimin e energjisë, nëse palët e interesuara lidhin një marrëveshje specifike për këtë qëllim. Për palët Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë rekomandohet, gjithashtu, t'i referohen një NEMO (d.m.th. operatori i tregut) për t'u përafruar me dispozitat e Rregullores CACM.

- Këshilli i Ministrave me vendimin nr. 872, datë 27.12.2022, "Për disa ndryshime dhe shtesa në vendimin nr. 519, datë 13.7.2016, të Këshillit të Ministrave, "Për miratimin e modelit të tregut të energjisë elektrike", në pikën 2, germa "b" ka përcaktuar ndër të tjera, se: OST-ja të vendosë në dispozicion të tregut të organizuar një sasi minimum (50%) të kapaciteteve ndërkufitare të disponueshme, që i përket bashkimit respektiv të tregjeve.

- Në këtë kontekst, rregullorja e kërkesave dhe procedurave për përcaktimin e operatorit të emëruar të tregut të energjisë elektrike (NEMO), si dhe rolet e përgjegjësitë e NEMO-s dhe të operatorit të sistemit të transmetimit të energjisë në tregun e bashkuar, miratuar me vendimin e ERE-s nr. 40/2020, përcakton se NEMO do të veprojë si palë qendrore për realizimin e shkëmbimit të energjisë, e cila rezulton nga bashkimi i tregut të ditës në avancë dhe atij brenda së njëjtës dite, si dhe do të realizojë procesin e shlyerjes për pjesëmarrësit e tregut në dy vendet tona. Në rastin konkret bashkimi i tregut ndërmjet Shqipërisë dhe Kosovës do të realizohet me dy *bidding* zona (zona ofertimi) dhe për të realizuar këtë bashkim do të alokohet një sasi minimale prej 50% e kapacitetit ndërkufitar të disponueshëm.

- Në rastet kur do të ketë konxhestion në këto zona ofertimi dhe do të ketë diferencë çmimi ndërmjet tyre të ardhurat e siguruara do të mblidhen nga NEMO dhe do t'u shpërndahen operatorëve të transmetimit proporcionalisht. Duke qenë se NEMO do të realizojë procesin e shlyerjes për pjesëmarrësit e tregut të bashkuar, do të realizojë dhe shlyerjen për operatorët e transmetimit për të ardhurat e krijuara nga konxhestioni.

- Në të njëjtën kohë rregullorja e Komisionit European 2015/1222, e cila vendos udhëzimet përkatëse për Alokimin e Kapaciteteve dhe Menaxhimin e Konxhestioneve (CACM) në nenin 68, pika 8, përcakton se: Të gjitha palët qendrore ose agjentët transferues do të sigurojnë që të gjitha të ardhurat të cilat mblidhen nga konxhestionet do t'i transferohen OST-ve jo më vonë se dy javë, pas datës së shlyerjes.

- Në këto kushte edhe ALPEX sh.a., e cila vepron si NEMO dhe si palë qendrore edhe në rastin konkret si agjent transferues duhet që të gjitha të ardhurat të cilat mblidhen nga konxhestionet do t'i transfrohen OST-ve respektive (OST sh.a. dhe KOSTT) jo më vonë se dy javë pas datës së shlyerjes. Ky element është i nevojshëm edhe me qëllim për të garantuar neutralitetin financiar të Agjentit të Transferimit në procesin e mbledhjes dhe transferimit të të ardhurave që vijnë nga konxhestionet në interkoneksion. Gjithashtu, ERE do të vijojë të koordinojë punën me ZRRE, pasi kjo e fundit të përfundojë procesin e shqyrtimit të kërkesës.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Caktimin e NEMO (ALPEX sh.a.) në rolin e "Agjentit të Transferimit" (*Shipping Agent*), për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike të Shqipërisë dhe Kosovës.

2. Agjenti i Transferimit, të ardhurat të cilat mblidhen nga konxhestionet do t'i transferojë OST-ve respektive jo më vonë se dy javë pas datës së shlyerjes.

3. Efektet juridike të kësaj vendimmarrje, hynë në fuqi pas bërjes operacionale të bashkimit të tregjeve të energjisë elektrike Shqipëri–Kosovë.

4. Drejtoria e Monitorimit të Tregut dhe Inspektimeve të njoftojë palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni, rishikimin e vendimit të Bordit, në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti